7/12109, 12110, 12111, 12112, 12113, 12114, 12115, 12116, 12117, 12118, 12119, 12120

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007/00. 412 02.03.2006
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 15.02.2006 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-18268 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile Adana Milletvekili Sayın Prof.Dr.N.Gaye ERBATUR (11 adet) ve İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN'e ait Yazılı Soru Önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:
Gereği :
- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
  (Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
  Ek: 12 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :
- Başbakanlık
  (Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
  Ek: 12 Yazı

7/12116

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF.DR.N.GAYE ERBATUR'UN
7/12116 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR

SHÇEK korumasındaki çocukların kaldığı yurtlar genellikle koğuş sistemiyle idare edilmektedir. Yeni sosyal hizmetler Yasasının mevcut hizmet anlayışını kökten değiştireceği açıklanmıştır.

SORU 1 :

Bu değişim konusundaki programınızı, bütçenizi ve projelerinizi açıklar mısınız?

CEVAP 1 :

Sosyal hizmetlerin yeniden yapılandırılması ile ilgili Kanun Tasarısı taslağı hazırlanmıştır. Çocuk, Yaşlı ve Özürlülere yönelik olarak sunulan hizmetlerin mahalli ve müşterek nitelikli hizmetler olmasından hareketle Kurumumuz Taşra Teşkilatının yerinden yönetim anlayışı ilkesinden hareketle il özel idarelerine devri öngörülmektedir. Yeni yapı;

- İnsan haklarını esas alan,
- Halkın gönüllü katkı ve katılımının sağlandığı,
- Yerinden yönetim ilkesinin uygulandığı,
- Sunulan hizmetlerin merkezi yönetimin yanı sıra halk tarafından denetlenmesine imkan tanıyan,
- Ulaşana değil tüm ihtiyaç sahiplerine hizmeti öngören,
- Liyakat ve ehliyetin ön planda tutulduğu

bir sosyal hizmet politikası içermektedir. Kurumumuz Genel Müdürlüğü merkezde planlayan, hizmete ilişkin ilke, esas ve norm belirleyen, rehberlik veren ve hizmetin yerindeliğini denetleyen bir merkezi yapı ile Korunmaya muhtaç çocukların bakımı, işe yerleştirilmesi, evlenme yardımı konularında değişiklikler öngörülmüş, çocuklara yönelik hizmet veren kuruluşların çocuk evi ve sevgi evi niteliğinde hizmet sunmaları esası benimsenmiştir. Ayrıca bu tasarı ile "bakıma muhtaç yaşlılara" özel sosyal hizmet kuruluşlarında ve yaşlının ikametinde sunulacak yatılı bakım ve rehabilitasyon, gündüzlü bakım ve evde bakım hizmetlerinin karşılığı olarak ödeme yapılabilmesi konusu da düzenlenmiştir. Ayrıca beş yıl süre ile bir aksaklıkla karşılaşılmaması için İl Özel İdareleri Bütçesine kurumumuz hizmetlerine ilişkin ödenek aktarılacağı ilkesi benimsenmiştir.

SORU 2 :

Koğuş sisteminden oda sistemine geçmek sorunun çözümü değildir. Önemli olan çocukların mutlu olması ve onlara insan onuruna yakışır şekilde davranmaktır. Yurt binalarının toptan değiştirilmesi konusunda hangi bilim alanlarından destek alıyorsunuz? Bu konuda hangi uzmanla çalışmaktasınız?

CEVAP 2 :

Kurumumuz yürüttüğü tüm hizmetlerde insan haklarına, çocuk haklarına, Atatürk ilke ve inkılaplarına uygun davranmayı genel ilke edinmiştir. Çocuğun mümkün olduğu sürece ailesi yanında desteklenmesi, kurum bakımı modeli son çare olarak düşünülmektedir.

Kendi öz ailesi veya koruyucu aile yanında bakılamayan çocuklarımız 50 ve 100 kapasiteli kuruluşlarda korunma altına alınma nedenlerine bakılmaksızın bir arada yapılan bakım yerine; küçük, ev ve aile ortamına uygun, ihtiyaç duyulan hizmete göre planlanan 6-8 kişilik mekanlarda çağdaş bir bakıma kavuşmaları için çaba harcanmaktadır.

Bu çalışmalar içerisinde çok önemli yere sahip sosyal hizmet çalışanlarının eğitimi konusunda özellikle çocuklarımızla birebir iletişim içerisinde bulunan annelerimizin bilinçli, donanımlı olması gerçeğinden hareketle personel eğitimine hız verilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığımız ile Kurumumuz arasında Eğitimde İşbirliği Protokolü yapılarak kuruluşlarımızda istihdam edeceğimiz ve şuan çalışan personellerimizin Milli Eğitim Bakanlığımıza bağlı Kız Meslek Lisesinde görevli eğitimciler tarafından eğitilmeleri ve bu kişilerin çocuk yuvalarımıza alınması sağlanmaktadır.

Özellikle 0-6 yaş çocuk yuvalarımızda bir bakım elemanına altı, en çok sekiz çocuk, 7-12 yaş çocuk yuvalarımızda ise 10-12 çocuğa bir bakım elemanı düşecek şekilde yeni düzenlemeler yapılmaktadır. Bu sayede çocuklara bire bir daha fazla zaman ayrılacak ve sosyalleşmelerinde olumlu gelişmeler olacaktır.

Çocuk yuvalarımızda kalan çocuklarımızın bire bir ilgi, sevgiye yoğun ihtiyaç duymaları nedeniyle kuruluşlarımızda gönüllü çalışmalara hız verilerek bu yoksunluk giderilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda üniversiteler, kamu yararına çalışan dernekler ve çeşitli sivil toplum örgütleriyle işbirliği projeleri hazırlanmış ve imzalanan protokollerle çocuklarımızın daha iyi şartlarda yetiştirilmeleri için uygun ortamlar yaratılmaya çalışılmaktadır.

Genel Müdürlüğümüz tarafından korunmaya muhtaç çocuklarımızın topluma sağlıklı bireyler olarak yetiştirilmeleri konusunda çalışmalar sürdürülürken hizmetin iyileştirilmesinin yanı sıra geliştirilmesine yönelik çok sayıda projelendirme çalışması da yapılmaktadır. Bu projelendirme çalışmalarında sivil toplum örgütlerinin desteği alınarak, Kurumun toplumla iç içe ortak hareket etmesi, diğer sektörlerin de desteğinin alınarak çocuklarımıza götürülecek hizmet kalitesi arttırılmaya çalışılmaktadır. Uygulanması planlanan projeler ve hizmet modellerine ilişkin ihtiyaç duyulan görüş ve öneriler üniversitelerimizden alınmaktadır. Kurumumuz ana hizmet dairelerinde ihtiyaç duyulan sosyal hizmet uzmanı, psikolog, çocuk gelişimci meslek alanlarındaki personelimizden yararlanılmaktadır.

SORU 3 :

Yeni binalar nasıl bir tarzda yapılacak, stilinin, görünüşünün, kullanım olanaklarının, çocuk psikolojisi açısından uygunluğunun denetimi için farklı uzmanlardan oluşan bir danışma kurulunuz olacak mı?

7/12116

CEVAP 3 :

Korunmaya muhtaç çocuklarımıza halen hizmet verdiğimiz toplu yaşanılan kuruluşlar yerine apartman dairelerinde hizmet veren çocuk evi adı altında en çok 6–8 çocuğun barınıp yaşamlarını sürdürebileceği, temel gereksinimlerinin karşılanabileceği, toplu yaşamın getirdiği olumsuzlukları yaşamadan çocukların kendine güvenli, geleceğe güvenle bakabilen, kendisini buna azami düzeyde hazırlayan ve gelecek kaygısını en aza indirgemiş, arkadaşlık, komşuluk ve mahalle gibi kavramları doyasıya yaşayarak öğrenebilecek, toplumla iç içe ve toplumun gerçeklerini bilerek ayakları üstüne basabilen bir gençlik yetiştirmek amacıyla yeni bir bakım modeli yaygınlaştırılmaya başlanmıştır. Bu anlamda hayata geçirilmesi düşünülen ve çocuğun yüksek yararı açısından gerekli olan "Çocuk Evleri" ile; her ilin sosyal-kültürel ve fiziksel yapısı çocuk yetiştirmeye uygun bölgelerinde, tercihen il merkezinde, okullara ve hastanelere yakın bağış olarak alınan ve özellikle lojman olarak kullanılan apartman dairesi veya müstakil dairelerde 0-18 yaş grubu 6-8 çocuğun bir ev ortamı yaratılarak, korunma ve bakım altına alınan çocukların bedensel ve psiko-sosyal gelişimlerinin, eğitimlerinin ve bir meslek sahibi olarak topluma yararlı kişiler olarak yetiştirilmelerinin sağlanması düşünülmektedir.

Ayrıca Sevgi Evleri ile kuruluş bakımı yerine daha küçük birimlerde, 8-10 çocuğun bir arada kalabileceği ev düzenine çok yakın bir sistemle işleyen ve yeni yapılanmada çocuklarımız örselenmeden, çağdaş ve topluma yararlı bireyler olarak yetiştirilmeleri, aile ortamına benzer yapılar ve ilişki sistemi içerisinde çocukların yetiştirilebileceği küçük müstakil binalardan oluşturulan site içerisinde bakımının sağlanmasıdır.

Bu kapsamda özellikle 24 saat hizmet verilen ağırlıklı olarak çok sayıda çocuğumuzun bir arada kalmak durumunda olduğu büyük kuruluşlarımızın kapasiteleri düşürülerek, hizmet kalitesini arttırıcı tedbirler alınmaya başlanmış ve hızla bu çalışmalar devam etmektedir. Kışla tipi kuruluş bakımı son zamanlarda hızla terk edilmeye başlanmıştır. Bu amaçla öncelikle mevcut kuruluşlar yapılan iç düzenlemeler ile küçük üniteler haline dönüştürülmektedir. Bunun yanı sıra yapılması planlanan yeni kuruluşlar için ise ev tipi projeler yapılması konusunda çalışmalar sürdürülmektedir.

Bu tür projeler ana hizmet dairelerimizde çalışan yöneticilerimiz, çeşitli disiplinlerden oluşan meslek elemanlarımız ve taşra teşkilatımızdan elde edilen bilgi birikiminin bir sentezi olarak oluşmaktadır. Ayrıca ihtiyaç duyulan konularda ilgili üniversitelerden ve sivil toplum örgütlerinden de yararlanılmaktadır.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı